

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta št. 18
Poštno ček. račun: št. 9-12410

KATOLIŠKI GLAS

Cena: Posamezna št. L 15
Naročnina: Mesečna L 65
Za inozemstvo: Mesečno L 100

Leto II. - Štev. 40

Gorica - 4. oktobra 1950 - Trst

Izhaja vsako sredo

Sv. oče tržaškim Slovincem

V prejšnji številki smo objavili posvetilo, s katerim so tržaški slovenski romarji izročili sv. očetu svoj dar — kip trpečega Kristusa. Prav tako je bil objavljen pozdravni telegram, ki so ga tržaški verniki, zbrani 17. sept. na Opčinah pri fatimski Materi božji, poslali sv. očetu. Na oba dokaza svoje vdanosti so prejeli iz Vatikana odgovor, ki ga z veseljem objavljamo:

Pismo iz državnega tajništva Njegove Svetosti. Št. 237017.

Vatikan 21. sept. 1950

Sv. očetu je bila izročena spomenica na pergamentu, s katero so mu Slovenci tržaške škofije, ki so se udeležili rimskega romanja, izrazili svojo sinovsko vdanost. Istočasno so mu poklonili kip, ki predstavlja trpečega Kristusa — umetniško delo Franceta Goršeta. Vaša Prezvzišenost naj blago-

voli obvestiti slovenske romarje, da je sv. oče z resnično hvaležnostjo sprejel umetniški dar, kakor tudi izraze iskrenih in plemenitih čustev vdanosti. Zato jim podeljuje apostolski blagoslov z gorečo željo za mir, upanje in zmago dobrega.

Montini - sostituto.

Telegram iz državnega tajništva Njegove Svetosti

Vatikan 21. sept. 1950

Njegova Svetost, sv. oče, papež Pij XII., je s posebno hvaležnostjo sprejel izraze sinovske ljubezni Slovincem, ki so ob spominu na rimsko romanje obhajali prvo obletnico Marijinega romanja na Opčinah. Sv. oče prosi za vse večnega Marijinega varstva in iz srca podeljuje zaproseni apostolski blagoslov.

Montini - sostituto.

Trenja med slov. emigranti v Ameriki

Skupina slov. emigrantov iz Jugoslavije (najbrž ona, ki je že doma rovarila zoper SLS) nadaljuje to svoje delo tudi v emigraciji. Neki Mirko Geratič v Chicagu, ki pa s svojim imenom krije le nekoga drugega, razpošilja med slovenske emigrante iz Jugoslavije neko Slovensko izjavo v podpis. V tej izjavi zahteva Združeno republiko Slovenijo, prosto vsake zunanje nadoblasti in notranjega samodržstva, zahteva nadalje neko kantonalno zvezo te republike s Svobodnim tržaškim ozemljem ter avtonomno članstvo te Republike Slovenije v neki Evropski zvezi proti komunizmu, katero bo ustanovil g. Geratič. Na koncu te izjave zahteva od vsakega podpisnika vse življenske podatke.

Dr. Miha Krek pa razpošilja k tej izjavi svoje razjasnitve, kjer ugotavlja, da ljudje, ki to izjavo propagirajo, nimajo nobene zveze

z »Narodnim odborom za Slovenijo«, niti z dr. Krekom, niti s »National Committee for a Free Europa« na katerega se hinavsko sklicujejo.

Mi, ki živimo v Italiji in ob mejah Jugoslavije in vidimo te stvari mnogo realnejše, nego sanjači, ki zlonamerno cepijo enotnost Slovincem v emigraciji, moramo pristati na besede dr. Kreka v omenjeni razjasnitvi: »Sedaj je važno samo delo za osvobodjenje. Narod doma od emigracije pričakuje samo požrtvovalnega dela za rešitev izpod komunistične diktature. V svobodi bo narod sam odločal o svoji bodočnosti in ne g. Geratič (?) v Chicagu.

Šestoletnica smrti bl. Bertranda oglejskega patriarha

Dne 6. junija 1350. leta je bil napaden in umorjen pri Spilingeru v Furlaniji oglejski patriarh Bertrاند. Skupina napadajočih vitezov ga je s sabljami posekala do smrti. Verno ljudstvo je svetega moža takoj začele častiti kot blaženega.

V nedeljo dne 1. oktobra so v Vidmu slovesno obhajali šestoletnico njegove smrti. Slovesno službo božjo je daroval milanski kardinal Schuster. Pri slavnostih je bilo navzočih več škofov.

Blaženi Bertrанд je bil svet in goreč škof obšernega oglejskega patriarhata. Poleg dušeskrbskega dela je za našo deželo tudi važen, ker je dne 1. aprila 1346. leta Nemškorutarjem potrdil njih znane pravice in svoboščine. Original te listine se nahaja v

Zmaga čet Združenih narodov na Koreji se je pretekli teden pokazala v vsem obsegu. Po vkorakanju v glavno mesto Seul je Mac Arthur slovesno ustoličil južnokorejskega predsednika Singman Rheeja in njegovo vladno palačo, ki so jo morali pred komunističnim napadom tako naglo zapustiti. Ta znameniti dan je bil 29. sept. Mac Arthur je prispel nalašč zato iz Tokia. Pred ustoličenjem je imel kratek, a značilen nagovor. Najprej je povabil vse navzoče, naj se združijo z njim v zahvalni molitvi za zmago, nato je nadaljeval: »V imenu Združenih narodov mi je čast, da Vam izročam sedež vaše vlade. Upam, da bo božja Previdnost dala Vam in Vašim pomočnikom modrosti in moči, da hoste mogli v duhu pravičnosti in z dobro voljo rešiti težka vprašanja, ki Vas čakajo. Moji častniki in jaz se pa umikamo k svojim vojaškim dolžnostim in prepuščamo civilno upravo Vam.«

Poleg glavnega mesta so čete Združenih narodov osvobodile tudi vse ostalo ozemlje Južne Koreje ter se ustavile ob 38. vzporedniku, to je ob prejšnji razmejnitveni črti med južno in severno korejsko republiko. Ob umiku so komunisti izgubili precej oro-

žja, moštva se je pa do sedaj razmeroma malo podalo. Okrog 1600 mož so zajeli. Sumi se, da so se ostali umaknili v severni del Koreje.

Ko so čete Združenih narodov dospele do 38. vzporednika, je nastalo vprašanje, ali bodo šle naprej ali se bodo tam ustavile. Odločitev bi morala dati skupščina OZN, ki ravno sedaj zaseda v Flushing Meadows. Tu se kot po navadi niso mogli zediniti in so koncem tedna dosti časa izgubili s praznim razpravljanjem. Medtem je Mac Arthur v moči oblasti, ki jo je dobil že v začetku od OZN, napovedal ultimatum severnim Korejcem, da se v 24 urah morajo predati brezpogojno silam OZN. Medtem so južno korejske čete že prekoračile 38.

vzporednik in začele prodirati na ozemlje severne korejske republike. To postopanje Mac Arthurja je naravno, ker bi sicer sovražnik lepega dne lahko pripravil iz severne Koreje nov napad na jug. Toda vprašanje je, kaj poročila k temu sovjetska Rusija, ker severna Koreja meji na Mandžurijo, kjer imajo Rusi pristanišče Port Artur, ter na Sibirijo, kjer je še važnejše rusko pristanišče Vladivostok. Nekateri menijo, da bo Stalin miroval in prepuščal Korejce njihovi usodi. V tem primeru bo OZN lahko izpeljala svoje načrte, da vpostavi samo eno državo za vso Korejo, ki naj bo demokratična v zapadnem pomenu besede. Pripravljeni so tudi pomagati pri njeni obnovi.

Oborožitev Nemčije

Atlantska zveza je končala svoje zasedanje in se izjavila za skupno in enotno evropsko vojsko pod enotnim poveljstvom. V to vojsko bi morali sprejeti tudi nemške čete v obsegu kakih 10 divizij. Ta misel je naletela na strastno nasprotovanje Francije, ki se ne more sprijazniti z mislijo, da bi v kakršni koli obliki

znova zrastle vojaška moč Nemčije. Ker pa Amerikanci od te misli nočejo odstopiti, so se na konferenci toliko pobotali, da so Francozi v načelu pristali na pristopitev nemških čet v skupno evropsko vojsko, toda izvršitev tega sklepa so odgodili na poznejši čas, ko bodo evropski narodi psihološko bolj pripravljeni.

Varnostni ukrepi v raznih državah

Članice atlantskega pakta se vse pripravljajo na ustanovitev posebnih policijskih sil za borbo zoper pete kolone (komuniste) in padalec v primeru vojne. V tem smislu so izdelali zakonske osnutke v Franciji, Belgiji, Angliji, Nizozemski. Zdi se, da bo tudi Italija počasi prišla na to, čeprav so trenutno ministri to misel zavrnili, češ, da ni umestna. Komunisti so seveda divji zaradi

teh ukrepov in so v Franciji javno izjavili, da bodo vsakega, ki se vpiše v novo domovinsko brambo, smatrali za narodnega izdajalca.

Komunistični nemiri v Avstriji

Koncem septembra so bili več dni težji nemiri v Avstriji in zlasti na Dunaju. Demonstrirali so delavci zaradi novih delovnih pogodb in cen kruhu. Prišlo je do spopadov med demonstranti in policijo. Vse kaže, da so bili nemiri v naprej pripravljeni in da so jih vodili komunisti s pomočjo sovjetskih zasedbenih sil.

Seje ministrov v Italiji

Pretekli teden so imeli italijanski ministri vrsto sej, na katerih so obravnavali vsakovrstna vprašanja italijanske notranje in zunanje politike. V glavnem so sprejeli sklepe, ki utrjujejo smer dosedanje italijanske politike.

Indonezija v OZN

Najmlajša republika na svetu Indonezija je vložila prošnjo za sprejem v Organizacijo združenih

narodov. Na prvem zasedanju splošne skupščine je bila soglasno sprejeta kot šestdeseta članica organizacije. Na sprejem pa čaka še deset drugih držav, med njimi tudi Italija.

Pakistanski delavci in sindikati

Nedavno ustanovljena splošna pakistanska delavska organizacija je soglasno sklenila, da pristopi k mednarodni zvezi svobodnih sindikatov.

Pakistanski delavski voditelj Faiz Ahmad, ki je dal pobudo za ta pristop, je v svojem govoru izjavil med drugim, da skušajo komunisti »okovati svoje koristi iz bede« in razširiti totalitarno zatiranje, ki obstoja v Sovjetski zvezi.

Dalje pravi, da ker v komunističnem redu je delavstvo brez vsake svobode, najbolje zaščiti svoje koristi, če pristopi k organizaciji, ki se bo zavzela za njihove upravičene zahteve.

Mednarodna zveza svobodnih sindikatov je odposlala pred nekaj meseci v Azijo svoje predstavništvo, ki je stopilo v stik z azijskimi delavskimi organizacijami in razpravljalo z njimi o skupnih vprašanjih ter o načinu in sredstvih za čim uspešnejše sodelovanje med delavskimi organizacijami Zahoda in Vzhoda. Priporočila predstavništva preučujejo zdaj na sedežu Mednarodne zveze svobodnih sindikatov v Bruslju.

Konferenca nemških škofov

Kakor vsako leto so se zbrali tudi letos nemški škofje h konferenci v Fuldi. Med raznimi vprašanji so obravnavali tudi vprašanje nemških beguncev in preseljencev, ki se še vedno razlivajo v vzhodno in zahodno nemško cono. Sklenili so uvesti za ves nemški narod enoten katekizem, delati za razširitev katoliškega tiska ter ustanoviti skupno škofijsko tajništvo, ki naj bi skrbelo za vedno bolj naraščajoče potrebe nemških katoličanov. Konferenco je vodil kölnski nadškof kard. Frings.

DEVETNAJSTA NED. PO BINKOŠTIH

Iz svetega evangelija po Mateju
(Mt 22, 1-14)

Tisti čas je Jezus velikim duhovnikom in farizejem govoril v prilikah: Nebeško kraljestvo je podobno kralju, ki je napravil svatbo svojemu sinu. In poslal je svoje služabnike, klicat povabljenne na svatbo, pa niso hoteli priti. Poslal je spet druge služabnike z naročilom: 'Povejte povabljenim: Glejte, svoj obed sem pripravil: moji voli in pitana žival je zaklana in vse je pripravljeno; pridite na svatbo!' Ti pa se niso zmenili in so odšli: eden na svojo pristavo, drugi po svoji kupčiji, ostali pa so zgrabili njegove služabnike, jih zasramovali ter pobili. Ko je kralj to zvedel, se je razsrdil, poslal svoje vojake, pokončal one ubijalce in njih mesto požgal. Potem reče svojim služabnikom: 'Svatba je pripravljena, a povabljeni je niso bili vredni. Pojdite torej na razpotje in povabite na svatbo, katerekoli najdete.' In njegovi služabniki so šli na pota in zbrali vse, katere so našli, hudobne in dobre, in svatovska dvorana se je napolnila z gosti. Ko je pa prišel kralj goste pogledat, je videl tam človeka, ki ni imel svatovskega oblačila. Rekel mu je: 'Priatelj, kako si pa ti semkaj prišel, ko nimaš svatovskega oblačila?' On pa je molčal. Tedaj je kralj velel strežnikom: 'Zvezite mu noge in roke in ga vrzite ven v temo: tam bo jok in škripanje z zobmi. Zakaj mnogo je poklicanih, a malo izvoljenih.'

Ubogi mož! Saj ni sam silil na svatbo. Povabljen je bil, sedaj ga pa brezobzirno podijo ven, ker nima dovolj lepe obleke. Res, ubogi mož!

Tak vtis dobimo, ko prebiramo ali poslušamo današnji evangelij. Nehote se nam vzbudi sočutje. — Toda motimo se. Evangelist je za nas premalo napisal. Računa, da poznamo judovske navade ob gostijah. Kdor je bil povabljen na svatbo, je dobil na razpolago tudi svatovsko obleko. Če je torej kdo prišel v svatovsko dvorano nemarno oblečen, je pokazal skrajno neolikanost in lenobo. Čisto zaslužil je, da ga vržejo ven. — Naše sočutje je torej zgrešeno. Možu se ni zgodila nobena krivica.

Nekaj podobnega se dogaja, ko razmišljamo, da bi mogel Bog koga kaznovati z večnim pogubljenjem. To je vendar nemogoče, je prehudo, je krivično... Bog ne more biti tak.

Zopet se motimo! Enostransko gledamo in sodimo. Bog vabi vse ljudi k sreči, k veselju. Rad bi videl, da bi se vsi zbrali enkrat okrog njega — Očeta. To ni samo prazna želja. Bog da vse na razpolago, da nam olajša pot. Samo enega Bog ne stori: nikogar ne vleče nasilno k sebi.

Vsak, kdor res hoče, se lahko zveliča. Že pri sv. krstu Bog daruje potni list: posvečujočo milost. Posveti nam dušo, olepša jo, naredi jo sebi podobno: skratka, naredi nas vredne svoje bližine.

Za zveličanje ni treba nič drugega kot varovati tisto lepoto, ki jo je Bog položil v našo dušo že pri sv. krstu. Z drugimi besedami: k Bogu se moramo vrniti s posvečujočo milostjo.

Kaj je posvečujoča milost, je težko povedati, pač pa vemo, kako silno važna je. V duši jo imajo vedno, kadar nismo v smrtnem grehu. Prvič nam jo Bog podeli pri sv. krstu, vrača nam jo pa pri sv. spovedi, če smo jo s smrtnim grehom izgubili.

Usodna za današnji čas je popolna brezbržnost, za posvečujočo milost in za vse, kar je nadnaravnega. In vendar je to za vsakogar najbolj važna stvar. Brez nje se ne bo nihče rešil, niti otrok ne, ki je umrl brez greha, a ni bil krščen.

Če nas ne more ganiti božja

SVETO LETO

Motus in fine velocior — pravi nek latinski rek; to je po naše, da se vsaka zadeva proti koncu hitreje razvija. Tako je tudi s slovesnostmi svetega leta. Romarskih skupin je vedno več vsak teden in vedno močnejše so po številu udeležencev. Pri običajnih sprejemih ne zadostuje več bazilika sv. Petra, ves trg jih je poln in sv. oče jih na trgu obiskuje in blagoslavlja predno se poda v baziliko do onih, ki so imeli srečo dobiti si prostor v cerkvi.

Romarji — pregnanci

V preteklih dneh so prišli na grob sv. Petra romati tudi zastopniki dveh narodov, ki ječita v modernem suženstvu komunizma. Bili so to Ukrajinci bizantinskega obreda s svojim škofom msgr. Bucko, ki mu je poverjena dušnopastirska skrb za te, po celi zapadni Evropi razseljene ovčice. — Za njim so prišli izseljenci Čehi in Slovaki, ki so praznovali god sv. Venceslava ob njegovem oltarju v baziliki sv. Petra in ki so tam zapeli himno svojemu nebeškemu zavetniku, ki se končuje z besedami: Ne pusti, da bi se pogubili mi in naši otroci.

Blažena Marija De Mattias

V nedeljo 1. oktobra je bila prišteta med blažene Marija De Mattias, ustanoviteljica ženskega reda »Častilk sv. Krvi Kristusove«. Isti dan popoldne je prišel v baziliko počastiti novo blaženo sv. oče, in se je ta dan tudi vršil

Shod Marijinih družb in Apost. molitve v Dolini

Škofijsko vodstvo Marijinih družb in Apostolstva molitve sporoča, da se bo v nedeljo 15. oktobra vršil skupni shod obeh verskih organizacij v Dolini. Vabimo vse Marijine družbe na Tržaškem in vse bratovščine Apostolstva molitve, naj se udeležijo skupnega jesenskega shoda, ki ga imamo sedaj že tretje leto v Dolini. Z veliko udeležbo pri raznih skupnih praznikih v zadnjih letih ste dokazali, da so vam ti skupni shodi dragi in zato koristni. Marija je, ki nas prav vse vabi na delo za duše. Radi sprejmemo Njeno vabilo!

Sporod tega jesenskega shoda bo isti kakor lansko leto. Po blagoslovu se bo vršil koncert Marijinih pesmi. Začetek bo ob štirih popoldne. Točna navodila

ljubezen, naj nas vsaj strah pred pogubljenjem prebudi iz pogubne brezbržnosti.

NEDELJSKA MOLITEV

VSEMOGOČNI IN USMILJENI BOG, IZLOČI MILOSTNO VSE, KAR JE NASPROTNEGA, DA BOMO PO DUŠI IN TELE-SU ENAKO PROSTI IN BOMO TVOJO VOLJO S SVOBODNIM SRCEM SPOLNJEVALI.

Koledar za prihodnji teden

8. oktobra. NEDELJA. 19. pobnikoška; Brigita, vdova.
9. PONEDELJEK. Janez Leonhard, spoznavalec.
10. TOREK. Frančišek Borgija, spoznavalec.
11. SREDA. Materinstvo Device Marije.
12. ČETRTEK. Maksimiljan, škof.
13. PETEK. Edvard, kralj.
14. SOBOTA. Kalist.

skupni sprejem neštivilne množice svetoletnih romarjev. Cerkev sv. Petra bi morala biti vsaj dvakrat tako velika, da bi obsegla to morje romarjev.

Župani, občinski svetniki — romarji

Za 22. in 23. oktobra se napoveduje romanje županov in občinskih mož iz vse Italije. To romanje bo pa edinstveno v zgodovini svetih let. Sprejeti bodo v posebni avdienci pri sv. očetu potem, ko bodo opravili svojo svetoletno pobožnost; pa tudi na sedežu županstva Rima na Capitolu, jim bodo rimski kolegi priredili slovesen sprejem.

Vitezi božjega groba

Ti so imeli svetoletno romanje pretekli teden. Zbrali so se iz vseh dežel in so v svojih slikovitih nošah pri obiskih štirih bazilik in pri skupnem sprejemu v Vatikanu vzbujali splošno pozornost.

Razstava cerkvene umetnosti v misijonskih deželah

Ta razstava vzbuja med poznavalci umetnosti precejšnje zanimanje. Do sedaj jo je obiskalo čez 80 tisoč romarjev, ki se zlasti mnogo časa pomudijo pred proizvodi narodov iz Afrike in Vzhodne Azije. Tudi se množijo povpraševanja za nakup raznih slik, rezbarij, kipov in tkanin, ki so tam izložene.

in spored bodo objavljena v naslednji številki našega lista. Vsem na svidenje pri Materi božji v Dolini! Vse za Marijo, vse po Mariji!

Za Škof. vodstvo AM:
Dr. J. Gracar
župni upr. pri Sv. Križu
Za Škof. vodstvo Mar. družb
N. Silvani
župnik na Opčinah

VABILO V RIM za Goričane

Če si še kdo želi poromati v Rim za svetoletne odpustke in prejeti blagoslov svetga očeta, naj se takoj javi pri p. Alfonzu, na porti kapucinskega samostana.

Romanje se bo vršilo od 20. do 26. novembra. Avtobus bo peljal skozi Firence, La Verna in Orvieto. Nazaj pa skozi umbrijsko pokrajino, Assisi in Loreto.

Drugo tržaško romanje v Rim

Sporočamo vsem vernikom na Tržaškem, da se bo vršilo še eno skupno romanje v Rim. Spored je ta: V torek 31. okt. ob šestih zjutraj odhod in v soboto 4. novembra dopoldne povratek. Tako ostanemo v Rimu cele tri dni. Široški za vsa oskrbo in vožnjo so: 11.000 lir. Ker so prvi trije dnevi na Tržaškem cerkveni prazniki, je tako udeležba zelo olajšana. Prijavite se takoj pri svojem domačem duhovniku. Ko se prijavite, oddaj denar in osebne podatke s točnim naslovom bivališča. Čas za prijavo je izključno samo do desetega oktobra.

Vljudno vabimo zlasti tiste

vernike, ki se niso mogli udeležiti prvega romanja. Kakor je vsem znano, bo 1. novembra izredni praznik največje Marijine slave v tem stoletju. Slovesno bo razglašena verska resnica o Marijinem vnebovzetju. Tedaj bodo v Rimu zastopani vsi katoliški narodi in tudi naš ne sme izostati! Zastopajmo ga tudi tržaški Slovenci! Z nami bodo takrat v Rimu tudi naši bratje s Koroške. Prosimo vse udeležence prvega romanja, naj opozorijo na to drugo romanje svoje prijatelje in znanee. — Navodila za to romanje dobite pri g. dr. Prešernu pri sv. Antonu Novem in pri g. župniku v Dolini.

O podobi Matere božje na Sveti gori

Enkrat je mlada žena v spremstvu moža in 10 letnega sina vprašala cerkovnika: »Kdo je oni svetnik, ki je na desnici Marijini?« Odgovoril ji je: »Eni pravijo, da je sv. Joahim, oče Marijin, drugi, da je sv. Jeronim, tretji, da je prerok Izaija.« Seveda žena s takim odgovorom ni bila zadovoljna. — Zato sem sklenil, da bom skušal dognati, koga ta svetnik predstavlja in pojasniti celo podobo. Spisal sem o tem posebno knjižico. Pregledal sem galerije slik v Benetkah in Milanu. Tu sem k sreči našel profesorico cerkvene umetnosti dr. Eva Tea. Ta podučuje na vsučilišču Srca Jezusovega in je globoko verna. Prosil sem jo, da bi šla na Sveto goro in pregledala izvorno sliko. Res je šla in mi nato dala sledečo izjavo in me pooblastila, da jo objavim:

»Dne 16. julija 1940, sem šla na Sveto goro in sem mogla dobro pregledati podobo svete Device, ki se gori časti. — Slika se mi zdi avtentično delo 16. stoletja.

Zgodovinarji pripisujejo podobo Palma Starejšemu. To se mi zdi verodostojno.

Podoba je bila v srednjem delu popravljen.

Je verjetno, da je oseba na levi, ki ima rdeče pokrivalo, prerok Izaija, ki je v dobi prepoveda večkrat upodobljen na ta način. Res je, pa le izjemoma, tako naslikan tudi sv. Jeronim, pa za tega svetnika je bolj v navadi doktorski klobuk.

Iz tega sledi, da ona razlaga, ki trdi, da je svetnik na levi sv. Jeronim, sicer ni zgrešena, da je pa bolj verjetna ona, ki trdi, da je ta svetnik prerok Izaija.

Milan 1. avg. 1940

Eva Tea

Razsodba tako učene osebe mi zadostuje. Ker je po tej razsodbi najbolj verjetno, da je ta svetnik prerok Izaija, bo imel moj spis trajno vrednost.

Slika je napravil v Benetkah Palma Starejši. Ogledski patriarh Grimani, ki je bival v Benetkah, jo je daroval novi božji poti na Sveti gori. Marija se je prikazala l. 1539, l. 1544. je bila že sezidana cerkev. Za-

kaj pa patriarh ni dal kake podobe Marije z Jezusom, kakor so navadno v Marijinih svetiščih, in je zbral to podobo? Ker so bili takrat ze vero nevarni časi.

Luter je l. 1517, javno izstopil iz katoliške cerkve in se je potem luteranstvo začelo širiti tudi po naših deželah.

Luterani pa ne častijo matere božje.

Zato torej, da bi se vera v našem ljudstvu bolj utrdila, je patriarh poslal to sliko. Na tej podobi vse štiri osebe pričajo, da je Jezus Bog in človek. Izaija pa priča o Mariji: »Glej, devica bo spočela in rodila sina, ki se bo imenoval Emanuel, to je: Bog z nami.«

Sveta gora je lahko ponosna na to sveto podobo, kajti nobena Marijina božja pot nima tako krasne slike, ki bi nas učila toliko verskih resnic, kakor ta.

Končal sem svoj spis o Marijini podobi l. 1939, ob štiristoletnici prikazanja. Dal sem ga prestaviti v italijanščino in dal tiskati 1000 izvodov, katere prodaja Katoliška knjižarna v Gorici, Succ. Fortunato in knjižarna Štoka v Trstu. Kljub temu, da sem dal tiskati tako malo izvodov, jih je še zdaj mnogo nerazprodanih.

Slovenske knjižice sem dal tiskati v 3000 izvodih. L. 1940. jih je kvestura v Trstu zaplenila in med vojno so bili vsi uničeni. Tako so mi napravili škodo za več kot 3000 predvojnih lir. Kvestura v Trstu mi je sporočila, da lahko napravim prošnjo za vojno odškodnino. Ko je bila prošnja napravljena, sem prošil za vsaj delno izplačilo odškodnine. So mi odgovorili, da mi za sedaj ne morejo nič pomagati, ker se knjižice v Italiji smatrajo za luksuz. Upam pa, da pride čas, ko spoznajo, da je to velika krivica, in mi splaćajo. Kdor medtem kupi italijansko knjižico, mi pomaga, da dobim denar, da dam vnovič tiskati slovensko izdajo te knjižice, ker upam, da se bliža čas, ko bodo zopet slovesno prenesli to sveto podobo na Sveto goro.

Ivan Kenda, kurat v pokoj.

Papeževa poslanica duhovnikom

Dne 23. sept. t. l. je naslovil sv. oče na kat. duhovščino posebno poslanico, v kateri razvija misli, kakšen mora biti kat. duhovnik, da bo v resnici pravi namestnik Kristusov ter da bo mogel vršiti svojo sveto in vzvišeno službo ter voditi ljudi k Bogu. Obenem daje sv. oče razna navodila, kako je treba skrbeti za duhovniški naraščaj in njegovo vzgojo. Nadalje opozarja na razne nevarnosti sedanjega časa. Glede zadržanja duhovnikov napram komunizmu pravi sv. oče: »So nekateri, ki se napram hudobiji komunizma, ki hoče izruvati vero tistim, ki jim obljublja materialno blagostanje, kažejo

boječi in neodločni; toda ta apostolska stolica je z nedavnimi dokumenti pokazala jasno pot, ki jo je treba držati in od katere se nihče ne sme oddaljiti, ako noče zanemariti svoje dolžnosti.«

Toda tudi glede kapitalizma ima sv. oče jasne besede ter opominja duhovnike, naj se držijo socialnega nauka sv. cerkve, ki združuje in izpopolnjuje zahteve krščanske pravičnosti in krščanske ljubezni in ki pospešuje tako ureditev družbe, ki ne bo dušila posameznikov, ampak jih družila z vezmi bratovske vzajemnosti. — Ob koncu poslanice govori sv. oče, kako je treba skrbeti za siromašne duhovnike.

KAKO POSTOPATI S TITOM?

SOURCE: »America« National Catholic weekly review » August 5, 1950

Ali imajo ZDA kako politiko proti Jugoslaviji? Zadnji dogodki so nam drastično pokazali, da nismo imeli do 25. junija nobene premišljene politike proti Koreji. Takrat je letel predsednik Truman resnega obraza iz Independence, da bi povedal zaprepasčenim svetovalcem na hitro sklicanem sestanku, kakšne odgovornosti smo prevzeli nase na Daljnem Vzhodu in kakšni bi morali biti sedaj naši ukrepi. Korejska kriza je pospešila potrebo po trdni odločitvi o tem, kako postopati s Titom. Pokazala pa je tudi zamotanost problema prave politike proti Jugoslaviji. Čeprav so Sovjeti Tita obsodili na likvidacijo, je ostal kljub temu sovražnik Amerike, demokracije in zapadnih idealov.

Ta sovražnost se je pokazala pred kratkim v korejski krizi. Titov Talleyrand, dr. Aleš Bebler, je edini glasoval proti, ko je Varnostni svet OZN sklenil dati pomoč, da odbije oborožen napad in upostavi mir in varnost na tem delu sveta. Dr. Aleš Bebler je rekel, da je vojna v Koreji nujna posledica razdelitve države na vplivna področja. V kritičnih trenutkih življenja OZN se je držal Titov predstavnik v Varnostnem svetu privlačne nevtralnosti in ni obsodil niti Sovjetov niti Zapada. Sledil je zgledu Titovega poslanika v Washingtonu Vladimirja Popoviča. V uradnem glasilu CK KPJ je zapisal 1. junija Popovič, bivši namestnik zunanjega ministra, da je ameriška zunanja politika bila in ostala imperalistična. Priznal je, da ni bila sovjetska politika nič boljša. Ameriška politika je prav tako nevarna neodvisnosti gotovih narodov kakor politika drugih imperalističnih sil.

Obnašanje g. Popoviča kot akreditiranega poslanika pri baje prijateljski državi je neobičajno. Amerikanci bi najbrže morali biti hvaležni, da so Jugoslovani prenehali s sramotanjem. Še pred 3 leti je bil Zapad edina tarča jugoslovanske sovražnosti. Še 31. marca 1947. je rekel Tito, ko je govoril pod stekleno streho pisanega jugoslovanskega parlamenta, da ZDA in Anglija pripravljajo vojno na Balkanu. In, da bi vzel v zaščito Sovjetsko zvezo, je rekel z odlikovani preobloženim maršal: »Mi sodelujemo s Sovjetsko zvezo, ker je to edina država, ki ne ogroža naše neodvisnosti.« V govoru, ki ga je imel mesec prej pred uradniki v Beogradu, pa je na neki način pozabil na Anglijo. Še februarja 1947. pa je vztrajal, da Amerika neti vojno in da je ona največji sovražnik miru.

Danes je Tito v neprilikah. Z odsekanim glasom kaže na Sov. zvezo kot deželo, ki ogroža jugoslovansko neodvisnost, ki je raztegnila nad Jugoslavijo dušečo blokado, ki zbira na jugoslovanskih mejah svoje čete in ogroža njene meje. Seveda ima Tito povod za svojo skrb. Bolgarske patrole so bile poslano preko meje, da bi ujele kakega jugoslovanskega stražarja, ki bi jim mogel odkriti razporeditev Titove armade. Na madžarsko-jugoslovanski meji je bilo v pasu 10 milj prisilno evakvirano vse civilno prebivalstvo. Sovjetska flota je manevrirala na Donavi in preprečevala promet z Beogradom in ogrožala jugoslovanske ladje, ki so se nevede približale do meta topov. 400.000 madžarskih, romunskih, bolgarskih in albanskih čet bo marširalo na ukaz iz Moskve. Ta satelitska vojska bo pojačala 9 rdečih divizij, ki so tako redno razporejene na jugoslovanskih mejah. Verjetno je bila najbolj grozilna napoved radio Moskve dne 15. jul. 1950: »V Jugoslaviji igra Titova fašistična klika vloga Syngmana Rheeja, ki uprizarja neprenehoma provokacije na mejah držav ljudskih demokracij.« Tito ne potrebuje tolmača, ki bi ga moral opozoriti, kaj se je zgodilo z državo Syngmana Rheeja.

Tudi posebna komisija OZN na Balkanu je prepričana, da je Tito v stiski. 18. julija je komisija enoglas-

no sklenila prositi generalnega sekretarja Trygve Liea, da opozori članice OZN na izzivalni članek Kominformskega časopisa istega datuma. Čeprav se peča resolucija komisije v glavnem z napadi članka na Grke, Angleže in Amerikance, ki naj bi baje pripravljali napad na Albanijo in Bolgarijo, prihaja do sledečega zaključka: »Zgodovina zadnjih let kaže, da je šla pred agresivnostjo pogosto propaganda, ki je obtoževala izbrano žrtev agresivnih namer.« Kominform grmi z napadi na Tita in ga izrecno dolži, da gradi vojaška letališča za Amerikance. Šof Titove propagande Milovan Djilas je v svojem govoru na zboru jugoslovanskega kongresa miru protestiral proti tem neosnovanim obtožbam in trdil, da hoče biti njegova vlada neutralna v sporu med Vzhodom in Zapadom. Ali bo Kominform na svojem sledečem zboru v Berlinu pripravljena sprejeti tezo Titove nevtralnosti? Ali bo to storila Amerika? Dne 19. julija je izjavil predsednik Truman: »Napad na Korejo je jasno pokazal, da je komunizem zapustil prevratnost kot sredstvo za podjarmljenje svobodnih narodov in da se je v to svrhu lotil oboroženega napada in vojne.«

Kako naj postopamo v tej kritični dobi za Tita in za Zapad s Titom?

(Dalje prihodnjič)

KULTURA

Lep večer v Bazovici

Zadnje septembersko nedeljo smo doživeli v Bazovici nad vse prijeten večer. Obiskali so nas goriški dijaki in nam s čudovitim uspehom zaigrali »Kovačevega študenta«.

V spevoigri nastopa sedem oseb. Če jih začnemo tehtati, zaslužijo prav vsi lepo pohvalo, ker so vsi odlično igrali. Zlasti nas je presenetil igralec glavne vloge, ki je s tako lahkoto in mladostno prešernostjo prepeval glavne dele. Ta spevoigra je dobro poznana po vsej Sloveniji in seveda zlasti na Primorskem in Goriškem, kjer je nastala. Proti koncu so navdušeni gledalci kar med prizori ploskali.

Človek se zaziblje v tiste stare študentovske čase, ki so bili vse bolj veseli, kot so danes. Prijatelj mi je dejal tako: »Ti, ta igra ni več moderna! Če bi danes dal Kovač svoje

ga sina študirat, bi ga moral iskati ne več v gostilni, ampak na političnem sestanku ali v prostorih sekcije. Po ljudskem treznem mnenju pa je le boljši polič vina, kakor nabljanje glave s »tjujo učnostjo«.

Pred spevoigro je bilo več pevskih točk. Najlepše je bila sprejeta pesem deklisklega zbora: Mladenkam.

Ob odprtem odru je bazovski dijak izročil Goričanom šopek cvetja.

Dvorana je bila nabito polna.

Tako se je začelo v novi bazoviški dvorani gostovanje drugih odrov. Pozdravljamo prizadevanje goriške mladine in pričakujemo kaj podobnega od naših študentov v Trstu, ki imajo več prilike za skupne nastope. Iskreno želimo, da po petih letih gimnazijskega življenja tudi tržaški dijaki stopijo na podeželjske odre in tako nadaljujejo staro tradicijo slovenskega dijaka, ki je vedno bil ponos naroda!

Za obe bo veliko presenečenje!...

Elica in Ružka sta široko odprli oči. Strme sta zrla v Cirila, kaj neki meni. Ciril pa je počasi z desnico segel na levo stran gori nad srec, kjer je v zašitem žepu imel spravljeno skrivnost. Strgal je nit in izvlekel iz žepa v belo svilo zavito drobno stvar.

»Elica, zate je, ali sprejmeš?«

Obe dekleti sta z napeto radovednostjo ugibali, kaj bi bilo.

»Pokaži, kaj imaš!« sta vzkliknili obe hkrati.

»Sprejmeš, Elica?« je Ciril svoje rjave oči uprl v šinje Eličine.

»Ah, Cirilko, saj vendar veš, da sprejemem!« je Elica hotela biti skoraj užaljena.

Tedaj je Ciril iz bele svilene krpice odvil zlat prstan s sinjim biserom. Elici je postalo gorko krog srea, obraz ji je zažarel v blaženi radosti. Ružka pa kar ni mogla verjeti, da je resnica.

»Tebi, svojemu dekletu, ljuba Elica, ob tvoji polnoletnosti, da bi si najini sreči v ljubezni vedno ostali povezani...«

Elica je bila ginjena. »In kaj naj ti dam jaz, Cirilko?«

»Saj imam tvoje srce, Elica, ali ne?« je drhtel Cirilov glas.

»Da, Ciril! To bo najina zaroka!« je srečno skoraj zavrnila Elica. Ciril je prijel za Eličino roko in ji skrbno začel natikati prstan.

Ružka je presenečena vzkliknila:

GOSPODARSTVO

Kmečka opravila v oktobru

DAVKI: Od 10. do 18. plačaj pred zadnji obrok letošnjih davkov.

V SHRAMBI: Kakšno sadje imaš prihranjeno za zimo? Si nasušila smokev, češpelj, breskev in napravila sušja iz jabolčnih zrezkov? Imaš v shrambi kaj jabolk, zimskih hrušk, orehov, lešnikov in grozdja? Otroci bodo po zimi zelo hvaležni za vsak tak dar. Če si svojim otrokom prava mati, ljubeči oče, potem pripravi nekaj zimskih zaloge. Grozdje hrani obešeno, a naj se grozdi ne dotikajo, jabolke in hruške pa na lesah, spletenih iz vrbov, sarabota in podobnega. Umljivo je, da moraš odstraniti gnilo in nagnito. — Kako je s krompirjem? Letos domači krompir močno gnije, kar je posledica pernospore in suše. Loči zdravega od nagnitega. Ze sedaj misli na semenski krompir, ker doma pridelan bo slab za seme. — Si primešal žitom in zrnju sploh prah »Geigy 33«, ki ti obvarje zrnje pred žuški?

V HLEVU krmi živino čim več časa s svežo krmo, ker letos je malo sena. Pazi pa, da ne krmiš mrzle rosne krme, še manj pa pobeljene od slane. Če paseš, ne goni živine na pašo prej, kot sonce roso ali slano posuši. Bati se je namreč napenjanja. — Začneš pitati prašiče. Ne pitaj jih s surovim krompirjem, koruzo pa zdrobi in vsaj polj jo z vrelim krompom.

V KLETI je že večinoma zbran vinski pridelek in vino končuje burno vrenje ter prehaja v tiho. Ali je vino dobro prevrelo? Če se ni, poišči vzrok! Ali je bila oziroma je v kleti primerna toplota, ki ne sme biti nižja od 15 in ne višja od 25° C. Če ne bo vino dobro prevrelo, je letos zelo velika nevarnost, da se bo vleklo, da bo teklo kot olje. — Kipeče vino večkrat premešaj, da nanežeš k delovanju kvasnice, ki se bi lene vlegle na dno. — Če vidiš, da vino ni popolnoma v redu, povprašaj sedaj strokovnjaka za mnenje, ker sedaj se marsikaj z lahkoto popravi. — Imaš na sodih kipele vehe? Brez teh se ti bo vino skisalo, saj vidiš, da leta okoli vehe na stotine malih mušic, ki prenašajo kisove glivice. — Ne hrani v vinski kleti ne krompirja ne žarke ali žaltave slanine (tudi ne gnjati ali pršuta), ker posebno mlado vino se kaj rado navzame slabih duhov.

NA VRTU sejemo še zimsko solato, lahko še vseješ motovilec. Verjetno je, da se bo letos dobro prodajalo motovilec, ker bo vsled suše malo rdečega radiča. — Vrtnina uspe-

va, če je prosta plevela; porij ga iz peteršilja, endivijo in zeleno pa moraš opleti. — Prva slana bo poparila paradižnike. Tudi drobne se da v kuhinji dobro porabiti, debelejši pa na soncu še pordečijo.

V SADOVNJAKU pobereš zadnja jabolka in zadnje zimske hruške, še kakšen oreh, kostanj, na drevesih pa še ostanejo kaki. Glavno je in tudi nujno potrebno, da pobereš z dreves vse plodove: tudi vse drobne in zelene, nagnite in suhe. Takoj pograbi izpod dreves vse odpadlo listje in najbolje storiš, če to listje sežeš, posebno še, če so vmes gnili plodovi. Če rabiš to listje za steljo, boš s tem razširil različne bolezni, ki napadajo liste in sad. Tudi izpod orehov pograbi vse: mogoče najdeš še kakšen dober oreh, ostalo pa vrzi vse skupaj v ogenj. — Ali boš zasadil kakšno mlado drevesce? Vsadi ga v jeseni in takoj sedaj skoplji potrebno jamo, da bo sonce zemljo še dobro presijalo. — Boš odstranil kakšno staro ali suho drevo in ga nadomestil z mladim? Stari štor skopaj sedaj, odstrani kolikor mogoče vse korenine in skopaj čim večjo jamo, ki naj ostane preko zime odprta. Spomladi pripelji zdrave, nove zemlje od drugod in v to zemljo vsadi mlado drevesce. Zato pa moraš seveda odpeljati ali raztrositi staro zemljo, ki jo dobiš pri kopanju jame.

NA NJIVI imaš še činkvantin, ajdo, repo, krmsko peso, korenje, ohrovt in zelje in še kaj drugega. Od vsega tega dobiš precej krme, ki je dragocena. Naj nič ne propade. — Glavno pa je na njivi sejanje pšenice. Ta mesec posej pšenico in ne odlašaj na november. Pri nas je najugodnejši čas za pšenično setev v drugi polovici oktobra. — Zemljo globoko preoraj, obilno pognoj z umetnimi gnojili (superfosfat in žveplenokislj amonijak), seme razkuži (na 100 kg semen 200 gramov prahu »Caffaro«) in če le mogoče rabi za setev sejnalni stroj: porabiš manj semen in seme pride na njivi enakomerno razdeljeno.

NA SENOŽETI naj živina popase, kar pač zraste, da tako prihraniš na senu. Ali misliš na gnojenje senožeči? Najbolja je Thomasova žlindra. Sedaj se pobrigaj zato in povprašaj pri zadrugi, ali jo mislijo naročiti. Thomasovo žlindro moramo raztrositi v jeseni. — Če te ne bo, bomo pač rabili superfosfat, ki pa je za senožeti le nadomestek Thomasove žlindre.

PRISPEVAJTE
za L. Kemperletov sklad!

Dr. METOD TURNŠEK :

„Pabom šel na planine...“

(NOVELA)

Ciril je obe dekleti prijel pod roko in vodil gor k slapu. Slap je bučal, da so se komaj drug drugega sporazumevali. Mrzla Savica je prišla okrog tolmuna, ki je gotal vase penasto vodovje. Dekleti sta začudeni zrla gor v žleb v divje padajočo vodo. Kakor da se stena pregiblje in se bo vsak čas zrušila, se je Ružki začelo motiti v glavi. Sedli so rajši na klopico, in dekleti sta začeli globoko vdihovati in vsrkavati svež zrak in hlad. Ciril je Elici ogrnil pleteno jopico. Elica ga je pogledala z ljubeznivim smehljajem. Spomnila se je na skrivnost, ki jo je Ciril ob odhodu omenjal. Rahlo je prijela svojega fanta za roko ter ga nekoliko boječe vprašala:

»Pa tista skrivnost, Cirilko?«

Ciril je bil vesel, da je Elica sama prva začela s tistim, po čemer je Ciril toliko koprnel. Ružka se je brž okrenila in pozanimala:

»Kakšna skrivnost, Elica, Ciril?«

»To bo prav za prav najin največji dogodek, Elica!

»Ne ločitve, združenja zdaj so časi! Še sanjati bi se mi ne moglo, da se bo pri Savici, kjer sta se ločila Črtomir in Bogomila, moja sestra zaročila s Cirilom. Čemu nismo še povabili strica in tete ter očeta in mame?«

»Ne ljubim ceremonij, Ružka! Vesel in srečen pa sem, da si zraven ti za pričo!« Prstan je Elici dobro pristojal.

»In kako si vendar znal izbrati pravega, da je kot nalašč za na moj prst, je Elica občudovala prekrasen dar, z mehko desnico je ljubeče pobožala Cirilovo lice. »No, kako si znal to, ti fantič moj?«

»Fant mora dekletu znati izmeriti srce, roko in prst!« se je smehljaje, ves presrečen pohvalil Ciril.

»Elica, dobro si na Brezjah molila za svojega fanta!« se je radujoč s sestro in Cirilom pošalila Ružka. Namesto Elice je Ružki vrnil Ciril:

»Le dobro moli tudi ti, da bomo ob letu tudi tebe prav tu zaročili!«

Ružka se je od same žive radosti na peti zavrtela in ploskala z dlanmi:

»Bog živi naša zaročenca! Kako naj vajini sreči napijem?« Naglo je segla v torbico po prazen kozarec, se sklonila v čisto, deviško Savico ter zajela gorsko vodico:

»Ni vino, pa je voda s slovenskih planin!« Ciril je oporekal: »Ružka, ne bo veljala!« »Mora veljati! Res kot je ta prižuborela neskalska preko čvrstih skal in mimo planinskih rož, tako naj tudi vama žubori vedno

D O P I S I

Dolina

Napovedana nova maša v Dolini bo na Marijin praznik 8. decembra. Zeleni smo prej v lepšem jesenskem času, a ni mogoče. Argentina je daleč in tako imejmo naš veliki dolinski praznik 8. decembra. Kakšen, ki ni bral pred tedni našega prvega poročila, vse to kaj malo razume. — Pred trinajstimi leti je odpotoval s svojimi starši iz Doline v Argentino deček Lovriha Marij. Tam je študiral, postal bogoslovec in sedaj v oktobru bo posvečen v duhovnika. Takoj po posvečenju se bo vrnil v Evropo in bo tu v svoji rojstni vasi pel prvo slovesno sveto mašo. (Dolina je imela svojega zadnjega novomašnika pred 85. leti). Vožnjo čez morje in nazaj plačajo svojemu novomašniku njegovi rojaki, ki so v ta namen že veliko žrtvovali. Gospod novomašnik se jim vnaprej v vsakem pismu zahvaljuje in vedno pozdravlja vse vaščane. — Z velikim veseljem pričakujemo tudi skupni shod Marijinih družb in AM, ki bo v nedeljo 15. okt. v Dolini, kot je objavljeno na drugem mestu. Res je, da so si naši prazniki (Rim, Opčine, Dolina) zelo blizu, a pozneje ni sploh no prosti nobena nedelja, oziroma so dnevi že občutno krajši. Kakor ste z najlepšimi vtisi odhajali iz Doline prejšnja leta, tako upamo, da vam bo ugajalo tudi letos. Prav lepo vabljeni tudi od naše strani, saj so taki skupni prazniki velika pomoč dobrim kristjanom, vsem drugim pa opomin, da na Tržaškem vendar ni vse neke določene barve. Ob priliki tega skupnega shoda bo tudi koncert marijanskih pesmi. Odbornice Marijinih družb pa bodo imele po zaključku v cerkvi razgovor s škofijskim voditeljem v dvorani. Prijazno vabljeni!

Rupa

V petek dne 22. sept. je šel kot običajno na delo enaintridesetletni Albin Petejan, a nazaj ga ni bilo več. Obležal je na poti kot žrtev nesreče pri delu v bližini mesta Pordenone. Globoko nas je presunila ta nedna žalostna izguba! Pokojnika so pripeljali domov, kjer je bil pokopan preteklo nedeljo. Kako je bil Albin priljubljen pri ljudeh in posebno pri mladini, nam je pokazala jasno zares izredna množica spremljevalcev pri pogrebu. Belooblečena dekleta in fantje ne samo iz Rupe in Peči, temveč iz vse okolice, so častno jemali slovo od ljubega prijatelja in tovariša. Za slovo mu je zapel še pevski cerkveni

zbor iz Rupe nekaj žalostink.

Albinu, Gospod, daj večni mir in pokoj!

Iz Rima

Kot ste svetoletni romarji iz Gorice in Trsta lahko na lastne oči videli, je svetogorska milostna podoba zopet kot je bila nekdanj. Mnogi taki, ki jo nosijo zvesto ohranjeno v srcu, so ob njenem pogledu ginjeni vskliknili: »Saj je ravno taka kot je bila«. Ne le ravno taka je kot je bila, ampak ista kot nekdanj! Za to gre hvala moderni umetniški tehniki. Ko smo se pogodili za njeno obnovo vitev z najboljšim izvedencem vatiškanskih muzejev dr. Federicijem smo se nemalo ustrašili za nas visokega proračuna L. 200.000. Ko nam

je izročil dovršeno delo nekaj pred vašim romanjem, nam ni bilo žal. In vaši radostni vzkliki so nas v tem potrdili! Prav za prav bi bilo naravno, da bi bili potrkali na vaša srca za prispevek ob priliki vaše pobožnosti pred njo v salezijanski cerkvi, a tega nismo storili, dokler nas niste sami izzvali z vprašanji, kdo kaj pobira v ta namen. In kljub temu ste darovali samo ob tej priliki L. 28.480. To nam je priča, da imate srce in roko za svojo Mater. Bog naj vam na Njeno priprošnjo stotero povrne! Kdo bi hotel prispevati še kaj v ta namen, naj pošlje svoj dar na vam dobro poznanega p. Fidelisa, slovenskega kapucina v Gorici, ali na katerega tržaških gospodov, ki so se udeležili romanja. Še to vam sporočamo, da bo obljubljena devetdnevna, zaključena s sv. mašo, za vse ki so kaj prispevali za njeno obnovo od 20. do 29. okt. pred milostno podobo v kapeli šolskih sester.

P. Hugo Bren, O.F.M.

N O V I C E

SEMENIŠČE V TRSTU

Od nedelje 1. oktobra ima tudi tržaško-koperska škofija svoje semenišče. Kardinal Piazza, ki je v soboto prišel iz Rima, ga je blagoslovil popoldne ob 3h in pol. Nepozabni slavnosti sta poleg našega škofa prisostvovala še nadškof iz Tridenta in škof iz Belluna. Predstavniki vojaških in civilnih oblasti so se te slavnosti udeležili v polnem številu. Poročajo, da je bilo prisotnih tudi približno tisoč vernikov. Če bi bilo vreme stanovitnejše, bi prišli lahko še kak tisoč.

Po blagoslovu je g. kardinal v lepem nagovoru poudaril pomen novega semenišča in sploh vzgoje v semeniščih. Za njim so se vrstili razni govorniki, ki so poudarili isto misel, pohvalili požrtvovalno delo g. škofa pri gradnji semenišča, opozorili vse pričujoče na velike žrtve dobrih vernikov, ki so mesec za mesecem prinašali svoj dar. Kot zadnji se je zahvalil tržaški škof. V svoji zahvali je poudaril misel: Pri gradnji so pomagali italijanski in slovenski verniki, zato pripada semenišče obojim.

Slavnost sta poživila pevski zbor sv. Justa, ki je zapel par lepih pesmi, in salezijanska godba.

Po končani akademiji so si povabljenci ogledali novo zgradbo. Reči moramo: lepa je; v modernem slogu; odgovarja v vsakem oziru svojemu namenu. Edino cerkev ni še dokončana.

Verniki si lahko ogledajo hišo do vključno 8. okt. v urah 10-12; 14-18. Ker že omenjamo zgradbo, naj omenimo še, da so bili pri slavnosti kosilo v nedeljo v škofiji pomešani med različnimi osebnostmi tudi predstavniki delavcev, ki so semenišče gradili.

Zunanje delo je končano. Ostane sedaj še težje delo: zgradba notranjega življenja. Želimo vsem tistim, ki bodo poklicani k temu delu, obilo božjega blagoslova. V sedanjih razmerah hiše graditi je res težko delo, še težje pa je v sedanjih časih vzgojiti mladeniče, ki bodo radi sprejeli duhovniški stan in se zanj tudi žrtvovali.

Prijava mošta

Glasom postave morajo vsi, ki so pridelali na lastni zemlji vino do 15. novembra prijaviti količino tega pridelka na občinskem trošarinskem uradu (Ufficio Dazio Consumo). Prijava je važna zaradi morebitne prodaje. Kdor v tej dobi mošta ne prijavljuje, zapade težkim globam.

Blok pri »Rdeči hiši«

Na bloku pri »Rdeči hiši« se še vedno vršijo razgovori med svojci. Za razgovor mora prosilec imeti dovoljenje krajevnega ljudskega odbora, kateri pa noče ravno vsem ustreči. Tudi nekoliko blaga se lahko izroči svojem.

Poroka

Dne 25. sept. se je poročil gospod Stefan Černič iz Gabrijli z gospodično Ado Gabrovec, učiteljico na Vrhu. Mlademu paru želimo obilo sreče in božjega blagoslova.

Izsekovanje vzdolž meje

Ob priliki zadnjih trgovskih razgovorov v Ljubljani med predstavnikoma goriške trgovske zbornice in opolnomočenec »slovenske vlade« Borisom Pucem, je slednji ponudil Goričanom izsekavanje in prodajo gozdičja vzdolž celotnega obmejnega pasu v širini sto metrov. Goriški predstavniki so predlog sprejeli in obvestili o tem vidensko trgovsko zbornico, ki ima na razpolago veliko gozdnih delavcev. Italijani si obetajo s tem dobička, Jugoslavi pa si mislijo, da bodo preprečili skoro vsakodnevne pobege!

Tito in srbski patriarh

Pred kratkim je obiskal patriarh srbske pravoslavne cerkve Vinkentij Prodancov sedanjega jugoslovanskega diktatorja Tita, kateri mu je vrnil obisk s tem, da ga je obiskal na sedežu patriarhije. Sprejema so se udeležili tudi gen. major Milan Željeli in ministar Ljubodrag Djurić; od cerkve ne strani so bili prisotni razen patriarha člani sinoda srbske pravoslavne cerkve, črnogorsko-primorski metropolit Arsenije, raško-prizrenski episkop Vladimir in braničevski episkop Venjamin.

Imenovanje

Dosedanji župni upravitelj na Opčinah č. g. Silvani je bil dne 27. sept. instaliran za župnika istotam.

Ob začetku meseca v Gorici

V petek zvečer ob 8h ura češčonja v stolnici.
V soboto ob 6h sv. maša in premissljevanje v stolnici.
V soboto zvečer ob 8h sestanek za moše in fante v prostorih Katoliške tiskarne.
V nedeljo ob 8h sv. maša s skupnim sv. obhajilom za moše in fante pri sv. Ivanu.

Slovinci iz Belgije v Kavelaer-ju

Dne 10. septembra so organizirali naši belgijski Slovenci božjo pot k Mariji v Kavelaer. To je staroslavna Marijina božja pot. Romanje je lepo uspelo.

Krojni tečaj

Še je prostih nekaj mest za krojni tečaj. Prijavite se čimprej v Dobra delni pisarni Riva Piazzutta 18 (od 9h do 12h).

LISTNICA UPRAVE

Priložili smo poštne položnice naročnikom, ki so še na dolgu za tekoče leto.

S 1. novembrom bomo list ustavili onim, ki ne bodo do tedaj poravnali naročnine.

D A R O V I

ZA »SLOVENSKO SIROTIŠČE«

G. A. v Gorici o priliki obiska fatimske M. B. 1500; ga. Gravner 200; preč. g. Vinko Zakelj, duhovnik pri slovenskih rudarjih v Belgiji, 1000; Mikluš Alojzija 50; gdč. Cecilija Samec, Trst, 500.— Hr.

Vsem našim dobrotnikom srčna hvala z zagotovilom hvaležnosti in molitve.

Odgovorni urednik: Stanko Stanič
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Zobozdravnik

dr. STANISLAV PAVLICA

TRST

Via Commerciale 10/II - Tel. 25597

KROJAČNICA

PODGORNİK

izdeluje vsakovrstne moške obleke, duhovniške talarje in suknje. Na željo čč. gg. obisk tudi na domu.

TRST

ul. Oriant 9/II (pri trgu Garibaldi)

AKADEMSKI KLUB IZ GORICE

priredi v nedeljo 8. oktobra točno ob 20^h

V BAZOVICI
v Prosvetnem domu

B. Gl. Nušičevo veseloigro

GOSPA MINISTRICA

VABLJENI VSI!

čista, sladka ljubezen v vseh dneh življenja!»

»Hvala ti, Ružka, za tvoje plemenito voščilo!« sta se zahvalila oba zaročena. Ciril je prvi srknil zdravo gorsko vodico. Sestri sta se medtem poljubili. Tudi Elica je z radostjo in srečo pila vodo s slovenskih planin.

...

Elica je v hotelu ob jezeru v prekipevajoči sreči predstavila teti in stricu svojega zaročena medicinea Cirila. Teta in stric sta se začudila, kje ga je tako nenadoma »staknila«.

»Izpod Triglava, točneje izpod Komarče, mi ga je Savica naplavila in še ta prekrasni zaročni prstan z njim!« se je pošalila Elica.

Teta in stric sta še bolj začudeno zrla zdaj v razigrano dekle, zdaj v smehlajočega se fanta, češ ali je resnica ali le dobra šala. Ciril je z desno roko oklenil svoje dekle okrog života in se tudi pošalil:

»Saj ne boste hudi, da sem si to zalo evetko utrgal na vašem vrtu, v vašem sorodstvu!«

Stricu, manifakturnemu trgovcu je medicinea Ciril bil takoj všeč. Od nekdanj je namreč spoštoval in cenil medicinea kot požrtvovalne idealiste in je z radostnim zadovoljstvom iztegnil roko v pozdrav:

»Če je tako, pa vama obema res čestitam! Bog daj srečo!«

Teti, zajetni aristokratski dami, pa ni bilo po volji, da je Elica svojo ljubezen skrivala. Čemu se ni posveto-

vala v sorodstvu in si ni rajši izbrala, kakor se uglednim ljubljanskim gospodičnam spodobi, kakšnega uglednega tujca, vsaj iz Trsta, če že ne iz Dunaja, iz Prage, Budimpešte ali od drugod svojo nevoljo vsaj malec dala čutiti Elici, je namenoma zaročencu dejala zbadljivo:

»Ste morda iz Prage, gospod?« Teta je bila sila visokostna. Elico je zabolelo.

»Ne, milostljiva! Sem pristni Slovenec, doma iz celjske okolice.«

Teto je še bolj razočaralo, da je fant iz daljnega, malo znanega podeželja. Namrdnila se je in spet vprašala z viška:

»Kje pa študirate medicino? V Gradcu, Na Dunaju? V Pragi? V Heidebergu? V Padovi?«

»Zdaj sem štiri semestre končal na ljubljanski fakulteti. Po odsluženem vojaškem roku pa sem namenjen na kako univerzo!«

»Še vojak ste?« se je začudila teta in se skoraj užaljena obrnila proč.

»Čemu pa ne, milostljiva? Saj to je končno častno! Dokaz, da imam telo in ude zdrave!« je tudi Ciril začel vračati gospejini visokosti. Gospa si ni navrh znala razložiti, kako da se Ciril, ki je bil v letni vojaški obleki, med vojaško službo nenadoma more znajti tu ob jezeru. Tu nekaj ne bo v redu. Morda je celo kak vojaški ubežnik! In s takimi ljudmi ima opraviti Elica. To ji bo povedala, ko bodo sami!

»Berta, pripravili bomo prav slavostno kosilo in slovesno bomo proslavili Elično zaroko!« je blagohotno

predlagal mož, ki je nekoč tudi bil vojak in kot vojaški kadet rad zrl za punčami, zlasti za ponosno Berto.

»Dragi Joško, ti nič ne razumeš! To ni tako preprosto! Za slavnostno kosilo je treba vedeti vsaj tri tedne prej! In zdaj ti niti oče in mati o tem ne vesta! To so, Joško, otročarije, ki bi jih ne pričakovala od svojih študirajočih nečakinj! Kako slovesno, s kakim pompom sva se zaročila midva! Tri sobene nas je bilo!«

Cirila je zadelo. Za povabilo, tudi če bi ga mogoča gospa teta nanj bila iskreno povabila, bi se vljudno zahvalil in odtegnil. Zdaj pa je dobro čutil, da ga teta morda prezira, in je komaj čakal, da se odstrani. Le za Elico in Ružko mu je bilo hudo.

»Sem vam hvaležen za pozornost, gospod Joško, vendar ne želim biti v nadlego milostljivi.«

Elico je tetino vedenje zelo prizadelo, na moč ji je bilo žal, da je sploh šla razodevat svojo skrivnost in predstavljati svojega zaročena. V tej mučni zadregi je pogumno segla vmes Ružka in dejala:

»Draga teta, nič ne imejte brige ne za kosilo in ne za Eličnega fanta! Vsakdo je svoje sreče kovač. Elica je polnoletna in si sme in mora izbirati po svojem sreču...«

»Pa ne! Ne bodite no! Kdo ji je sploh kaj rekel?« je striček Joško skušal uravnovesiti zadevo.

Teta je že hotela izbruhniti s svojo ihto, pa jo je Ružka znova prehitela:

(Nadaljevanje)